

шими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України;

3) злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 Кримінального кодексу України.

На нашу думку, слід не зупинятися на досягнутому та удосконалювати законодавство щодо діяльності Державного бюро розслідувань для його подальшого розвитку як важливого правоохоронного органу, який стоїть на захисті інтересів держави та суспільства та належного виконання завдань, які на нього покладені.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Билиця Ігор Олегович.***

Ленюк В. А.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ДИРЕКТОРОМ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА ЙОГО ЗАСТУПНИКАМИ

Вже не перший рік в Україні та у всьому світі проблемним питанням є скоєння злочинів державними службовцями, посадовими особами, правоохоронцями, суддями та найвищими службовцями. Питання щодо контролю та запобігання скоєння правопорушень є актуальною у сучасному світі та правовому житті в Україні та інших країнах. Це «явище» потрібно якнайшвидше викорінювати із сфери правопорушень адже особи які, що мають відношення до управління країною ні в якому разі не мають вчиняти правопорушення. В Україні діють спеціальні органи, що займаються саме справами такого роду загалом. Наприклад: Генеральна прокуратура України, Служба безпеки України.

З 27 листопада 2018 року запрацював орган, до компетенції якого входять вирішення справ у кримінальному провадженні, в яких фігурують правоохоронці, судді і найвищі службовці — Державне бюро розслідувань (далі — ДБР). Також Державне бюро розслідувань має функцію досудового (попереднього) слідства від прокуратури.

На даному етапі функціонування ДБР існують також внутрішні питання та непорозуміння системи реалізації влади та повноважень керівного складу органу. А саме проблемні питання щодо особливості розподілу повноважень між директором Державного бюро розслідувань та його заступниками.

Законом України «Про державне бюро розслідувань» зазначено, що цей Закон визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11. 2015 р. № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19/paran6#n6>).

Можна зазначити, що відповідно до ст. 9 Закону України «Про державне бюро розслідувань», систему Державного бюро розслідувань складають центральний апарат, територіальні органи, спеціальні підрозділи, навчальні заклади та науково-дослідні установи. У складі Державного бюро розслідувань діють слідчі, оперативні та інші підрозділи. Організаційну структуру Державного бюро розслідувань затверджує директор Державного бюро розслідувань за погодженням із Кабінетом Міністрів України.

Виникають спірні питання щодо компетентності винесених рішень директором, якщо він не порадиться з його заступниками через те, що директор може підпасти під вплив осіб, які скоїли правопорушення або осіб які мають до них відношення. Про це йдеться в одному з пунктів Закону України «Про державне бюро розслідувань», статті 4 Гарантії незалежності Державного бюро розслідувань.

Однією із гарантій незалежності цього органу є колегіальне прийняття найбільш важливих рішень керівництвом Державного бюро розслідувань. Саме поняття «колегіальне» бере на себе низку конфліктних питань. Так, у статті 10 цього закону зазначено, що керівництво діяльністю Державного бюро розслідувань здійснює його директор, який частину своїх повноважень реалізує спільно із першим заступником директора Державного бюро розслідувань і заступником директора Державного бюро розслідувань відповідно до частини другої статті 12 цього Закону.

Згідно із Законом «Про ДБР», Директор ДБР лише за погодженням із своїми двома заступниками здійснює такі повноваження:

- організовує роботу Державного бюро розслідувань, визначає обов'язки першого заступника і заступників директора Державного бюро розслідувань;

- вносить на розгляд Президента України подання про відзначення державними нагородами України осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та інших працівників ДБР, а також осіб, які сприяють у виконанні покладених на нього завдань;

- затверджує Положення про відомчі нагороди (медалі, нагрудні знаки, почесні грамоти тощо) для нагородження осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та інших працівників ДБР, а також осіб, які сприяють у виконанні покладених на нього завдань;

- призначає на посади та звільняє з посад працівників центрального апарату ДБР, директорів та заступників директорів територіальних органів ДБР;

- приймає рішення про розподіл бюджетних коштів, головним розпорядником яких є Державне бюро розслідувань, та затверджує звіт про виконання цих рішень;

- затверджує перспективні, поточні та оперативні плани роботи ДБР;

- встановлює порядок реєстрації, оброблення, зберігання та знищення відповідно до законодавства отриманої ДБР інформації; вживає заходів із запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом, а також забезпечує додержання законодавства про доступ до публічної інформації, розпорядником якої є ДБР;

- вирішує питання про заохочення працівників ДБР;

- надає дозвіл на використання коштів фонду спеціальних оперативно-розшукових та слідчих дій ДБР.

При прийнятті закону «Про ДБР» постало питання щодо погодженості рішень директора ДБР та його заступників. Процедура погодження рішень директора ДБР із заступниками визначена у Регламенті реалізації повноважень директором Державного бюро розслідувань. У Регламенті зазначено, що директор не погоджує свої рішення у випадку, коли заступник перебуває на лікарняному, у відпустці чи у відрядженні (Малышев Б. Реалії керування Державним бюро розслідувань: 1+2 = 1» — 2019. URL: https://lb.ua/blog/boris_malyshev/418306_realii_keruvannya_derzhavnim_byuro.html).

Також слід зазначити, що вказані норми Регламенту надають директору ДБР повноважень, які виходять за межу, встановлену Законом про ДБР: Директор ДБР може ухвалити рішення навіть коли є заперечення з боку його заступників.

Крім того, згідно Закону «Про ДБР» влада директора ДБР обмежена також директорами територіальних органів ДБР.

Виходячи із положень Регламенту, директор може не брати до уваги майже всі випадки непогодження своїх рішень заступниками, крім тих винятків, коли у проекті рішення буде мати місце явне порушення норм вказаних вище законів. Це означає, що у реальному застосуванні інструмент погодження заступниками рішень директора, як гарантія незалежності ДБР, не функціонує.

Така система «тріумвірату» вирішення справ, на мою думку, є позитивною для громадян, яка хоча б частково може захистити діяльність ДБР від негативного впливу на реалізацію своїх функцій.

Отже, питання щодо розподілу повноважень між Директором ДБР та його заступником є актуальним на сьогоднішній день та потребує додаткового обґрунтування та тлумачення.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Кіслиця Ірина Олександрівна*.

Лобода М. С.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗДІЙСНЕННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

До початку 2018 року в українському суспільстві активно розвивалась думка, безкарності і безконтрольності високопосадовців, суддів і правоохоронних органів. Застаріла система судочинства з радянським акцентом, вже не є актуальною і вимагає певного оновлення. Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України, який передбачив позбавлення прокуратури функції досудового розслідування став першим кроком для впровадження Державного бюро розслідувань. У зв'язку з європейською інтеграцією України, є найбільш доцільним для вирішення проблеми довіри громадян до держаних органів і протидії корупції створити Державне бюро розслідувань, яке могло б здійснювати контроль за судьями і правоохоронними органами і полегшення діяльності прокуратури як орган виконавчої влади, що здійснює протиправу організаційній злочинності. Яке вже почало діяти від 1 вересня 2018 року (Перспективи функціонування Державного бюро розслідувань як суб'єкта боротьби з організованою злочинністю / І. В. Цюприк // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. — 2016. — № 2. — С. 177–186).

Мета цієї роботи полягає у знаходженні наявних проблем формування Державного бюро розслідувань, формування кадрового забезпечення і подальший розгляд можливого виправлення цих проблем. Здійснити поглиблений аналіз місця Державного бюро розслідувань, далі — (ДБР), в судово-правоохоронній системі і покращення кон-